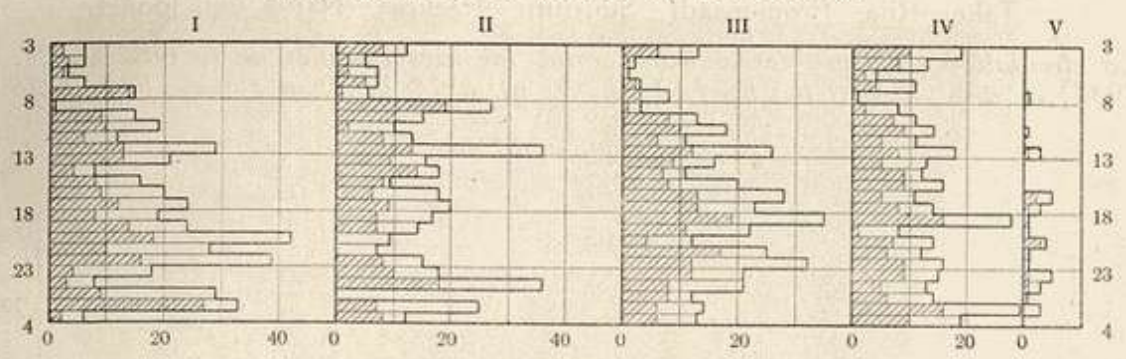
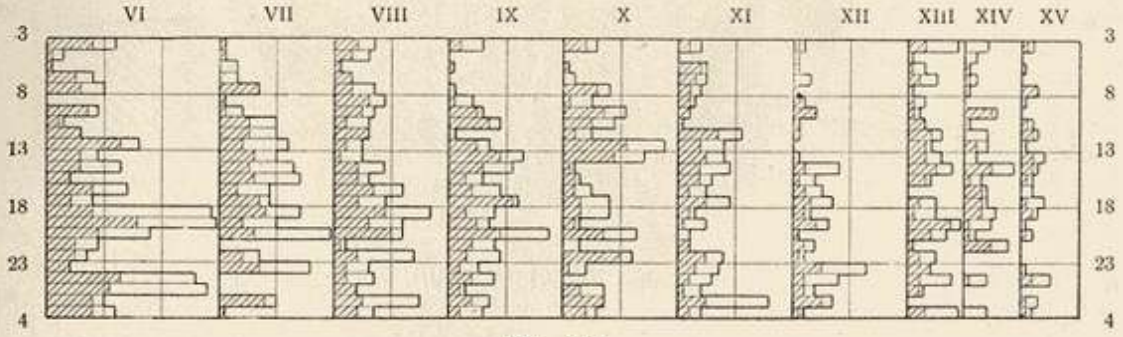
Sõiduvoorimeeste liiklemine 3. IV. 1922.

La circulation des fiacres au 3. IV. 1922.

156. joon.

157. joon.

156. ja 157. joon. tähendatud vaatluspunktid: I — Maarjamõisa uul, II — Kivisild, III — Rüütli uul, IV — Riia u., V — Kloostri u., VI — Tähe u., VII — Vallikraavi u., VIII — Puusild, IX — Aleksandri u., X — Lossi u., XI — Raekoja u., XII — Jakobi u., XIII — Narva u., XIV — Kaarli u., XV — Võru u.

1) Dans la rue de Maarjamõis, 2) sur le pont en pierres, 3) dans la rue du Chevalier, 4) dans la rue de Riga, 5) dans la rue du Cloître, 6) dans la rue de l'Etoile, 7) dans la Vallikraavi uul (fossée du rempart), 8) sur le pont de la Liberté, 9) dans la rue d'Alexandre, 10) dans la rue du Château, 11) dans la rue de la Mairie, 12) dans la rue de Jacques, 13) dans la rue de Narva, 14) dans la rue de Charles, 15) dans la rue de Võru. L'axe vertical indique les heures, l'axe horizontal le nombre des fiacres passants. Les espaces hachés indiquent les fiacres passants centripètes.

Voorimeeste liiklemine on suurim linnasüdames ja Maarjamõisa uulil (vaksal!). Iseloomulik on liiklemishulga suur vahelduvus öö-päeva jooksul. nii et voorimeeste liiklemine ei lakka isegi öösi. Markantne on ka voorimeeste liiklemise erikordne olenevus rongide saabumise-lähtumise ajast. 1922. a. kevadel käisid rongid öösi k. 2—3, millega sobivad diagrammel vastavad maksimumid. Märgatav on keskpagevus (I) enne rongide saabumist ning keskhagevus peale seda, — vaksal asetseb ju linna serval.

linnakeha ja tema korraldab linnakere massinähtusi, asetab elemendid tarvilikku paika. Liiklemishulk määrab ärila asendi, majade rindepüüde ja hoonestusviisi. Tööstusraioonid tekivad sinna, kus on liiklemistingimused, laadimis- ja lossimisvõimalused — raudteestiku ja jõe veerde. Sest kõik transpordid ja kaugelt hankimised teevad esemed kalliks või viidavad aega. *Time is money* — see võrrand maksab linnaelus ja tulunduslikud printsiibid on linnaehituse aluseks. Kättesaadavus — liiklemise lühidus, pinnase väärtushoonestuse ruumikus ja tihedus — ehituse soliidsus — suur sulgus on see põhjuslikkuse ahel, mis lõppeks linna maastikupildis juba esines. Ja lõppeks saab inimeste massiline liiklemine (kogunemine) ise linnamaastiku tähtsaks ilmendajaks. Ilmekaimalt ja mõjusaimalt sünnib see, nagu nägime, laadapäevil linnasüdame väljul, eriti Suurturul — linnakeskme gravitatsiooni sümboolsel panipaigal. Siin on veerenud elanikkude silmade ees

Tartu, lk. 319